II

(Nem jogalkotási aktusok)

HATÁROZATOK

A BIZOTTSÁG (EU) 2021/1828 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

(2021. október 7.)

a „Stop (((5G))) – Stay Connected but Protected (Stop 5G – Kapcsolódjunk biztonságosan!)” elnevezésű európai polgári kezdeményezés nyilvántartásba vétele iránti kérelemről az (EU) 2019/788 európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében

(az értesítés a C(2021) 7293. számú dokumentummal történt)

(Csak az angol nyelvű szöveg hiteles)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az európai polgári kezdeményezésről szóló, 2019. április 17-i (EU) 2019/788 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 6. cikke (2) és (3) bekezdésére,

mivel:

(1) A Bizottsághoz 2021. augusztus 12-én benyújtották a „Stop 5G – Kapcsolódjunk biztonságosan!” elnevezésű európai polgári kezdeményezés nyilvántartásba vétele iránti kérelmet.

(2) A kezdeményezés céljai a szervezők megfogalmazásában a következők: „Az 5G telepítés veszélyezteti az egészséges környezethez, a szabadsághoz és a magánélethez való jogainkat. Felszólítjuk a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot jogszabályra, amely megvédi a polgárokat és a környezetet az alábbi fenyegetések ellen:

a) Az embereket, az állatvilágot és a növényvilágot károsítja a sugárzás. A jelenlegi rádiófrekvenciás és mikrohullámú sugárterhelési határértékek nem nyújtanak megfelelő védelmet, elégtelenek különösen a veszélyeztetett emberek (gyermekek, terhes nők, betegek, idősek), állatok, beporzó rovarok és növények számára – Rendelkezzen az életnek a rádiófrekvenciától és a mikrohullámú sugárzástól való védelme érdekében;

b) Az 5G-vel a csatlakoztatott elektronikus eszközök, antennák és műholdak mennyisége robbanásszerűen megnő. Fenntarthatatlan energiafogyasztás, sugárterhelés, káros bányászat és szennyezés következik, ami veszélyezteti a biológiai sokféleséget és a természetes élőhelyeket – Rendelkezzen szigorúbb szabályozással a környezetnek az 5G és a digitalizáció összes hatásától való védelme érdekében.

c) Az 5G lehetővé teszi a tömeges adatgyűjtést és megfigyelést összekapcsolt objektumok által. Ez jelentősen növelni fogja a kiberbűnözés, az adatszivárgás, -lopás, és -eladás, valamint a mesterséges intelligenciával való visszaélés kockázatát – Hozzon hatékony adatvédelmi rendelkezéseket a magánéletünk, biztonságunk és szabadságunk érdekében.”

(3) Egy melléklet további részleteket tartalmaz a kezdeményezés tárgyáról és célkitűzéseiről, és 23 cselekvési felhívást sorol fel, amelyeket „az uniós jogban végrehajtandó javaslatokként” említenek. A 23 cselekvési felhívással kapcsolatos további információk a „jogiaktus-tervezet”-ként benyújtott dokumentumban találhatók. A szervezői csoport emellett „kiegészítő információként” több uniós nyelven is rendelkezésre bocsátotta a célkitűzések fordítását.

([1]) HL L 130., 2019.5.17., 55. o.

(4) Ami az első célkitűzést illeti, a kezdeményezés a következő tíz cselekvési felhívást sorolja fel:

„1. A Bizottság vezesse be a rádiófrekvenciás elektromágneses terek (RF EMF) olyan expozíciós határértékeit, amelyek nem csak a hőmérséklettel kapcsolatos hatásokon, hanem valamennyi egészségügyi és biológiai hatáson alapulnak, az emberek védelme és az elővigyázatosság elvének alkalmazása érdekében;

2. Tegye naprakésszé az 1999/519/EK ajánlást és a 2013/35/EU irányelvet, amelyeket rendszeresen felül kell vizsgálni és újra kell értékelni;

3. Alapozza az 1999/519/EK ajánlást és a 2013/35/EU munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi minimumkövetelményekről szóló irányelvet a rendelkezésre álló legjobb tudományos adatokra, a rendelkezésre álló tudományos és empirikus iránymutatások közül a legnagyobb védelmet biztosító határértékekkel;

4. Biztosítsa, hogy az expozíciós iránymutatásokat orvosbiológiai szakértelemmel rendelkező és összeférhetetlenségtől mentes tudósok készítsék, valamint az Egészségügyi, Környezeti és Újonnan Felmerülő Kockázatok Tudományos Bizottsága (SCHEER) új testületének kinevezését vagy tevékenységének kiterjesztését az RF EMF bioaktív paramétereinek értékelésére;

5. Biztosítsa, hogy a vezeték nélküli eszközök, antennák és működésük tesztelése az RF EMF valamennyi biológiailag aktív paraméterét értékelje;

6. Váltsa fel vezetékekkel a vezeték nélküli összeköttetéseket, és ezt azonnal tegye meg olyan helyeken, mint a kórházak, óvodák, iskolák, nyugdíjasotthonok és valamennyi középület;

7. Tájékoztassa a nyilvánosságot a vezeték nélküli kapcsolathoz fűződő veszélyekről és az expozíció minimalizálásának módjáról (pl. vezetékek használata);

8. Tanácsolja a tagállamoknak, hogy a településeken biztosítsanak alacsony sugárzású/sugárzásmentes zónákat. Nyilvánítson minden természetvédelmi területet és parkot alacsony sugárzású/sugárzásmentes zónának;

9. Az emberi egészség és a biológiai integritás védelme érdekében kérjen az uniós polgároktól tájékoztatáson alapuló beleegyező nyilatkozatot, mielőtt kitenné őket az RF EMF-nek;

10. Az elővigyázatosság elve alapján fogadjon el irányelvet az RF EMF-expozíciós határértékekről az állat- és növényvilág védelme érdekében."

(5) Ami a második célkitűzést illeti, a kezdeményezés a következő nyolc cselekvési felhívást sorolja fel:

„11. Tegye naprakésszé a 2011/92/EU irányelvet annak érdekében, hogy az 5G hálózat kiépítése és minden telekommunikáció projektként szerepeljen [az említett irányelv] 1. mellékletében annak biztosítása érdekében, hogy az ilyen projekteket az irányelvben előírt környezeti hatásvizsgálatnak vagy ellenőrzésnek vessék alá;

12. Csökkentse a digitális kommunikációs technológia által okozott hatalmas villamosenergia-fogyasztást azáltal, hogy az európai zöld megállapodásra vonatkozó cselekvési tervben prioritásként kezeli a vezetékes és az alacsony energiaigényű megoldásokat;

13. Foglalja bele az „elektromos és elektronikus berendezésekből származó hulladékot (e-hulladék)", az egyéb hulladéktermékeket, valamint az elektronikus berendezésekben használt ritkaföldfémek bányászatának környezeti hatásait a szennyezőanyag-mentességi cselekvési tervbe;

14. Tegye naprakésszé az energiával kapcsolatos termékek környezetbarát tervezésére vonatkozó követelmények megállapítási kereteinek létrehozásáról szóló 2009/125/EK irányelvet (környezetbarát tervezésről szóló irányelv) valamennyi hálózathoz kapcsolt eszköz, köztük az antennák és a műholdak erőforrás- és energiahulladékára vonatkozó szigorú korlátozások meghatározásával;

15. Ismerje el az RF EMF valamennyi biológiailag káros paraméterét szennyező anyagként, és ezeket foglalja bele valamennyi vonatkozó uniós politikába és irányelvbe;

16. Foglalja bele az RF EMF valamennyi biológiai szempontból káros paraméterének nyomon követését a »környezetvédelmi monitoringprogramokba, a 2030-ig tartó időszakra szóló biodiverzitási stratégiába, az uniós természet-helyreállítási célokba, az élőhelyvédelmi és a madárvédelmi irányelvekbe, valamint a Natura 2000 programba«;

17. Kezdeményezzen azonnali moratóriumot az 5G műholdak megakonstellációira vonatkozóan világszinten, amíg a környezetre gyakorolt káros hatások meg nem szűnnek;

18. Tegye prioritássá valamennyi űrprojekt környezeti hatásvizsgálatát az európai űrpolitika keretében."

(6) Ami a harmadik célkitűzést illeti, a kezdeményezés a következő öt cselekvési felhívást sorolja fel:

„19. A Bizottság indítson hatásvizsgálatot az 5G-nek – többek között az összekapcsolt tárgyaknak és csatlakoztatott testeknek– a személyes adatok védelmére gyakorolt hatásairól, és értékelje a hatályos adatvédelmi jogszabályoknak való megfelelést;

20. Védje meg a polgárokat a kiberbűnözés terjedésével szemben azáltal, hogy az adatminimalizálás elvét alkalmazza a (például orvosi és banki) adatok vezeték nélküli gyűjtésre;

21. Biztosítsa, hogy az Európai Adatvédelmi Testület aktívan és függetlenül lépjen fel a megkülönböztetés és a digitális jogok megsértése ellen;

22. Kérje minden polgár kifejezett hozzájárulását minden esetben, amikor adataikat bármilyen automatizált eljárásnak vetik alá;

23. Szervezzen nyilvános vitákat orvosbiológiai szakértelemmel rendelkező és összeférhetetlenségtől mentes tudósok vezetésével arról, hogy engedélyezzenek-e digitális innovációkat, és ha igen, milyen mértékben: Nevezzen ki új etikai bizottságot, vagy terjessze ki az Európai Etikai Csoport tevékenységét."

(7) Ami a kezdeményezés első célkitűzésének, azaz „az élet rádiófrekvenciától és a mikrohullámú sugárzástól való védelmét célzó szabályozásnak" a megvalósítására irányuló cselekvési felhívásokat illeti, amennyiben ezek közül néhány olyan intézkedések bevezetésére irányul, amelyek a munkakörnyezet javítását célozzák különösen a munkavállalók egészségének és biztonságának védelme érdekében, a Bizottság hatáskörrel rendelkezik arra, hogy a Szerződés 153. cikkének (2) bekezdése alapján jogi aktusra irányuló javaslatot terjesszen elő.

(8) A kezdeményezés – az Európai Elektronikus Hírközlési Kódexre vonatkozó, az (EU) 2018/1972 európai parlamenti és tanácsi irányelvben ([2]), a rádióberendezésekről szóló 2014/53/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben ([3]) vagy a vezeték nélküli eszközök és antennák teljesebb tesztelését biztosító szabályokra irányuló javaslatokban meghatározott – első célkitűzésének megvalósítására irányuló cselekvési felhívások tekintetében a Bizottság hatáskörrel rendelkezik arra, hogy a Szerződés 114. cikke alapján jogi aktusokra irányuló javaslatokat terjesszen elő, amennyiben azok a belső piac működésének javítását célozzák.

(9) A kezdeményezés azt is kéri, hogy készüljön javaslat a „vezeték nélküli összeköttetések vezetékekkel való felváltására", tekintettel az RF EMF emberekre gyakorolt káros hatásaira. Amennyiben a javaslat az emberi egészség védelmét és javítását célzó ösztönző intézkedésekre, valamint a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek nyomon követésére, korai előrejelzésére és az ellenük való küzdelemre irányuló intézkedésekre irányul, a Bizottság hatáskörrel rendelkezik arra, hogy a Szerződés 168. cikkének (5) bekezdése alapján javaslatokat terjesszen elő, kivéve a tagállamok törvényi és rendeleti rendelkezéseinek harmonizálására irányuló intézkedéseket.

(10) Amennyiben a kezdeményezés első két célkitűzésének megvalósítását célzó cselekvési felhívások némelyikének célja a környezet minőségének megőrzése, védelme és javítása, az emberi egészség védelme és a természeti erőforrások körültekintő és észszerű hasznosítása, a Bizottság hatáskörrel rendelkezik arra, hogy a Szerződés 192. cikkének (1) bekezdése alapján jogi aktusra irányuló javaslatot terjesszen elő.

(11) Amennyiben a kezdeményezés második célkitűzésének megvalósítására irányuló cselekvési felhívások egyike a 2009/125/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([4]) naprakésszé tételét kéri, a Bizottság hatáskörrel rendelkezik arra, hogy a Szerződés 114. cikke alapján jogi aktusra irányuló javaslatot terjesszen elő.

(12) A kezdeményezés öt cselekvési felhívást tartalmaz a kezdeményezés harmadik célkitűzésének elérése érdekében, miszerint a Bizottság „hozzon hatékony adatvédelmi rendelkezéseket a magánéletünk, biztonságunk és szabadságunk érdekében". Amennyiben az említett cselekvési felhívások jogi aktusokra irányuló javaslatok előterjesztésére kérik fel a Bizottságot a személyes adatoknak az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi, valamint a tagállamok által az uniós jog hatálya alá tartozó tevékenységek végzése során történő feldolgozása tekintetében az egyének védelmével, valamint az ilyen adatok szabad áramlására vonatkozó szabályokkal kapcsolatban, a Szerződés 16. cikkének (2) bekezdése szolgálhat e javaslatok alapjául.

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1972 irányelve (2018. december 11.) az Európai Elektronikus Hírközlési Kódex létrehozásáról (HL L 321., 2018.12.17., 36. o.).

([3]) Az Európai Parlament és a Tanács 2014/53/EU irányelve (2014. április 16.) a rádióberendezések forgalmazására vonatkozó tagállami jogszabályok harmonizációjáról és az 1999/5/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 153., 2014.5.22., 62. o.).

([4]) Az Európai Parlament és a Tanács 2009/125/EK irányelve (2009. október 21.) az energiával kapcsolatos termékek környezettudatos tervezésére vonatkozó követelmények megállapítási kereteinek létrehozásáról (HL L 285, 2009.10.31., 10. o.).

(13) A fenti okokból a kezdeményezés egyetlen része sem esik nyilvánvalóan a Bizottság azon hatáskörén kívül, hogy a Szerződések végrehajtása céljából uniós jogi aktusra irányuló javaslatot terjesszen elő.

(14) Ez a következtetés nem érinti annak vizsgálatát, hogy a Bizottság fellépéséhez szükséges konkrét tényszerű és érdemi feltételek – beleértve az arányosság és a szubszidiaritás elvének való megfelelést, továbbá az alapvető jogokkal való összeegyeztethetőséget – ebben az esetben teljesülnének-e.

(15) A 23 cselekvési felhívás közül néhány – nevezetesen a 4., 7., 12., 13., 17., 18. és 23. pontban említett intézkedések – nem kéri fel a Bizottságot arra, hogy fogadjon el uniós jogi aktusra irányuló javaslatot, hanem a jogi aktusokra irányuló javaslatokhoz képest kiegészítő vagy előkészítő jellegűnek tűnik. Mivel a Bizottságot nem kérték fel arra, hogy ezen intézkedések bármelyike tekintetében uniós jogi aktusra irányuló javaslatot nyújtson be, ezek az intézkedések nem felelnek meg az (EU) 2019/788 rendelet 6. cikke (3) bekezdésének c) pontjában meghatározott feltételnek, amelynek teljesülése esetén a kezdeményezés tárgyának részeként kellene nyilvántartásba venni azokat. Ezek az intézkedések tehát nem tartoznak e határozat hatálya alá. Ha azonban a Bizottság helyénvalónak tartja, hogy a kezdeményezés hatálya alá tartozó területeken jogi aktusra irányuló javaslatot fogadjon el, mérlegelheti, hogy javaslatában ezen elemek némelyikét is figyelembe vegye.

(16) A szervezői csoport megfelelő bizonyítékot szolgáltatott arra vonatkozóan, hogy teljesíti az (EU) 2019/788 rendelet 5. cikkének (1) és (2) bekezdésében meghatározott követelményeket, és az említett rendelet 5. cikke (3) bekezdésének első albekezdésével összhangban kijelölte a kapcsolattartó személyeket.

(17) A kezdeményezés nem nyilvánvalóan visszaélésszerű, komolytalan vagy zaklató jellegű, illetve nem nyilvánvalóan ellentétes az Uniónak az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkében foglalt értékeivel és az Európai Unió Alapjogi Chartájában rögzített jogokkal.

(18) A „STOP 5G – Kapcsolódjunk biztonságosan!” elnevezésű európai polgári kezdeményezést ezért nyilvántartásba kell venni.

(19) Az a következtetés, hogy a nyilvántartásba vételnek az (EU) 2019/788 rendelet 6. cikke (3) bekezdése szerinti feltételei teljesülnek, nem jelenti azt, hogy a Bizottság bármilyen módon megerősítené a kezdeményezés tartalmának ténybeli helytállóságát, ami a kezdeményezés szervezői csoportjának kizárólagos felelőssége. A kezdeményezés tartalma csak a szervezői csoport véleményét fejezi ki, és semmilyen módon nem tükrözi a Bizottság álláspontját,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A „STOP 5G – Kapcsolódjunk biztonságosan!” elnevezésű európai polgári kezdeményezést nyilvántartásba kell venni.

2. cikk

E határozat címzettje a „Stop 5G – Kapcsolódjunk biztonságosan” elnevezésű polgári kezdeményezés szervezői csoportja, amelyet kapcsolattartó személyként Pernille SCHRIVER és Elisabeth Birgit MADSEN képvisel.

Kelt Brüsszelben, 2021. október 7-én.

a Bizottság részéről
Věra JOUROVÁ
alelnök